

Undervisningsbeskrivelse

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET
STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

Termin	Maj-juni 2024/2025
Institution	Vejen Business College
Uddannelse	hhx
Fag og niveau	Samfundsfag C
Lærer(e)	Daniel Eugster Sørensen (des)
Hold	UVB-Samfundsfag C-hh1124-EF2425-AFS-VØ

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb i faget

Forløb 1	Unge mistro
Forløb 2	Dansk politik i opbrud?
Forløb 3	Er demokratiet i krise?
Forløb 4	Velfærdsstatens udfordringer
Forløb 5	SO1 – Skærmens magt
Forløb 6	Dansk økonomi i en globaliseret verden

Forløb 1	Unge Mistrivsel
Forløbets indhold og fokus	I grundforløbet har eleverne arbejdet med emnerne trivsel og mistrivsel blandt danske unge. I forløbets indledning så eleverne TV2-dokumentaren ”Presset Ungdom” og undersøgte med udgangspunkt i statistiske undersøgelser udviklingen i danske unges trivsel. Efterfølgende skulle de redegøre for sociologisk teori om socialisering og tendenser i det senmoderne samfund (Giddens, Ziehe og Beck). Teorierne blev brugt til at analysere og diskutere årsager til danske unges trivsel/mistrivsel. Derudover arbejdede eleverne med Denciks familietyper. I forløbets sidste fase blev betydningen af udviklingen i det danske velfærdssamfund (velfærdsstat versus konkurrencestat) og løsninger på mistrivsel diskuteret.
Faglige mål	- Undersøge sammenhænge mellem relevante baggrundsvARIABLE og sociale og kulturelle mønstre. - Anvende og kombinere viden og kundskaber om sociologi, politik og økonomi til at redegøre for aktuelle samfundsmæssige problemer, herunder erhvervsmæssige problemer, og diskutere løsninger herpå. - Anvende viden, begreber og faglige sammenhænge fra kernestoffet og til at forklare og diskutere samfundsmæssige problemer. - Globaliseringens og EU's betydning for den økonomiske og erhvervsmæssige udvikling i Danmark. - Argumentere for egne synspunkter på et fagligt grundlag og indgå i en faglig dialog.
Kernestof	- Identitetsdannelse og socialisering. - Sociale og kulturelle forskelle. - Velfærdsprincipper, herunder stat, marked og civilsamfund. - Det økonomiske kredsløb, økonomiske mål og økonomiske styringsinstrumenter. - Kvantitativ og kvalitativ metode.
Anvendt materiale.	Anvendt tid: Ca. 30 % af undervisningstiden. Anvendt materiale: - Brøndum og Hansen, ”Luk samfundet op”, kap 2.1, 2.2, 3 og 9. https://iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?loopRedirect=1&id=1 - Beyer, Frederiksen og Kureer, ”Samfundsfag C”, kap 10.3 https://samfundsfag-c.systime.dk/?id=1393 Dokumentarserie, diverse artikler, TV-klip mv. Bl.a. - Vestergaard, S. (Producer) & Bechmann, Cirkeline. (Producer). (2023). <i>Presset Ungdom</i> [TV-dokumentar]. TV2. https://play.tv2.dk/serie/preset-ungdom-tv2 - DR.dk: ”Hårtab, angst og søvnmangel: Højt tempo skaber mistrivsel blandt unge” d. 9.10 2022 https://www.dr.dk/nyheder/politik/folketingsvalg/haartab-angst-og-soevnmangel-hoejt-tempo-i-samfundet-skaber-oeget#!/ - Information.dk: ”Undervisere råber op: Fremdriftsreformen dræber de unges kreativitet” d. 15.4 2017 https://www.information.dk/indland/2017/04/undervisere-raaber-fremdriftsreformen-draeber-studerendes-kreativitet - DR.dk: ”Karakterloft, færre test og kortere skoledage: Sådan vil partierne øge unges trivsel” d. 10.10 2022.

	https://www.dr.dk/nyheder/politik/folketingsvalg/karakterloft-faerre-tests-og-kortere-skoledage-saadan-vil-partierne - Kristeligt-dagblad.dk: "Her er syv forslag til at styrke unges psykiske trivsel" d. 7.3 2019. https://www.kristeligt-dagblad.dk/kronik/her-er-syv-forslag-til-styrke-unges-psykiske-trivsel - Politiken.dk: "Rektorer: Sådan får vi bedre trivsel blandt de unge – de skal spise sammen, bade sammen og være morgengrimme sammen" d. 11.8 2022. https://politiken.dk/debat/kroniken/art8909262/S%C3%A5dan-f%C3%A5r-vi-bedre-trivsel-for-de-unge-%E2%80%93
Arbejdsformer	Klasseundervisning, individuelt og gruppearbejde.

Forløb 2	Dansk politik i opbrud
Forløbets indhold og fokus	Eleverne har analyseret og diskuteret den politiske udvikling og situation i Danmark, forskellige cases og arbejdet med forskellige vælgertyper. Indledende redegjorde eleverne for de klassiske ideologier og for de politiske partier i Folketinget. Efterfølgende blev det politiske kompas benyttet til at forklare politiske skillelinjer mellem partier. Derudover blev der arbejdet med de forskellige vælgertyper. Forløbet blev afsluttet med analyser af partiernes adfærd i forbindelse med forskellige politiske sager. Analyserne tog udgangspunkt i modeller, der kan forklare partiernes adfærd (især Molins model).
Faglige mål	- Undersøge aktuelle politiske beslutninger, herunder betydningen af EU og globale forhold. - Argumentere for egne synspunkter på et fagligt grundlag og indgå i en faglig dialog. - Demonstrere viden om fagets identitet og metode. - Formulere samfunds-faglige spørgsmål og indsamle, kritisk vurdere og anvende forskellige materialetyper til at dokumentere faglige sammenhænge. Formidle faglige sammenhænge på fagets taksonomiske niveauer med anvendelse af faglige begreber.
Kernestof	- Kvantitativ og kvalitativ metode. - Politiske partier i Danmark og politiske ideologier. - Politiske beslutningsprocesser i Danmark i en global sammenhæng.
Anvendt materiale.	Anvendt tid: Ca. 20 % af undervisningstiden. Anvendt materiale - Brøndum og Hansen, "Luk samfundet op", kap 5. https://iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=376 Diverse artikler, YouTube-klip mv. Bl.a: - YouTube: "Alex' besked til dig: Du kan godt" https://www.youtube.com/watch?v=GbqdeNaZXiE - YouTube: "Enhedslistens valgkamp – Folketingsvalg 2022" https://www.youtube.com/watch?v=FO1NuFIQr_Q - YouTube: "Stem Konservativt! For dig og Danmark" https://www.youtube.com/watch?v=PHSa70u0CzI

	- Youtube: "Folketingsvalget 2022: Sådan blev resultatet". https://www.ft.dk/da/aktuelt/nyheder/2022/11/valgresultat-2022 - "Opstillingsberettigede partiers adresser m.v." https://www.valg.im.dk/partier-og-kandidater/opstillingsberettigede-partiers-adresser-mv - Altinget.dk: "Radikale er ude af regeringsforhandlingerne: "Nu er partiets nederlag totalt". https://www.alinget.dk/artikel/radikale-er-ude-af-regeringsforhandlingerne - TV2.dk: "Vi var uenige om regeringsdeltagelse, siger Martin Lidegaard". https://www.alinget.dk/artikel/radikale-er-ude-af-regeringsforhandlingerne - Politiken.dk: "SF går fra regeringsforhandlingerne: Det blev for blåt, siger Pia Olsen Dyhr". https://politiken.dk/danmark/art9112360/SF-g%C3%A5r-fra-regeringsforhandlingerne-Det-blev-for-bl%C3%A5t-siger-Pia-Olsen-Dyhr - DR.dk: "Røde partier revser ny regeringskonstellation". https://www.dr.dk/nyheder/politik/roede-partier-revser-ny-regering - m.fl.
Arbejdsformer	Klasseundervisning, individuelt og gruppearbejde, mundtlige fremlæggelsesformer.

Forløb 3	Er demokratiet i krise?
Forløbets indhold og fokus	Forløbet startede med, at eleverne arbejdede med redegørelser for forskellige styreformer, demokratiformer og demokratikriterier. Med udgangspunkt i fornævnte og artikler skulle eleverne diskutere fordele og ulemper ved forskellige former for demokrati. Undervejs skulle eleverne også redegøre for den parlamentariske styringskæde og vurdere udlandets påvirkning på dansk lovgivning. I slutningen af forløbet diskuterede eleverne, om demokratiet er i krise med udgangspunkt i forskellige cases om bl.a. demokratiet og køn, demokratiet og sociale medier og demokratiets udvikling andre steder i verden. Derudover diskuterede eleverne, hvorvidt brugen af AI og sociale medier kan være en med til at styrke/true demokratiet.
Faglige mål	- Undersøge sammenhænge mellem relevante baggrundsvariable og sociale og kulturelle mønstre.

	- Anvende og kombinere viden og kundskaber om sociologi, politik og økonomi til at redegøre for aktuelle samfundsmæssige problemer, herunder erhvervsmæssige problemer, og diskutere løsninger herpå. - Anvende viden, begreber og faglige sammenhænge fra kernestoffet til at forklare og diskutere samfundsmæssige problemer. - Undersøge aktuelle politiske beslutninger, herunder betydningen af EU og globale forhold. - Demonstrere viden om fagets identitet og metoder. - Formidle indholdet i enkle modeller, tabeller og diagrammer med brug af digitale hjælpemidler.
Kernestof	- Politiske deltagelsesmuligheder, rettigheder og pligter i et demokratisk samfund, herunder ligestilling mellem kønnene. - Politiske beslutningsprocesser i Danmark i en global sammenhæng.
Anvendt materiale.	Anvendt tid: ca. 15% af undervisningstiden. Anvendt materiale Brøndum og Hansen, "Luk samfundet op", kap 6. https://lso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=386 Diverse artikler, TV-klip mv. bl.a.: - YouTube: "Dit Demokrati - Styreformer" https://www.youtube.com/watch?v=O8CfvHH7VOE&t=1s - YouTube: "Dit Demokrati - Demokratiformer" https://www.youtube.com/watch?v=rPyNZolujvY - YouTube: "Åbningsdebat: Er demokratiet i krise?" https://www.youtube.com/watch?v=Z036eHu72XY - Zetland.dk: "Fire gange så mange lovforslag haster nu som for få år siden. Ikke så underligt, at systemet har stress" d. 15.3 2023 https://www.zetland.dk/historie/se6DEax2-aeEIVVjj-014b6 - Spotify: "Kan AI true demokratiet?" https://open.spotify.com/show/1UaRk75DRUCN3bOT2tvSac Nedenstående brugt som forskellige cases – delt ud i sæt til grupperne - Skolemonitor.dk: "Danske unge er verdensmestre i politik og demokrati – men laver nok ikke et ungdomsoprør" d. 8.11 2017 https://skolemonitor.dk/nyheder/art6194576/Danske-unge-er-verdensmestre-i-politik-og-demokrati-men-laver-nok-ikke-et-ungdomsopr%C3%B8r - DUF.dk: "Demokratianalysen" d. 7.11 2023 https://duf.dk/analyse/demokratianalysen - TV2.dk: "Ny analyse af unges politiske selvtillid bekymrer professor" d. 7.11 2023 https://echo.tv2.dk/2023-11-03-ny-analyse-af-unges-politiske-selvtillid-bekymrer-professor

	- Information.dk: "Den typiske kommunalpolitiker er en hvid, midaldrende mand ... og så har han rigtig mange penge" d. 16.11 2021 https://www.information.dk/indland/2021/11/typiske-kommunalpolitiker-hvid-midaldrende-mand-saa-rigtig-penge - Information.dk: "De sociale medier er internettets værtshuse. Tonen er hård, alle råber, og ingen lytter" d. 27.5 2021 https://www.information.dk/debat/2021/05/sociale-medier-internettets-vaertshuse-tonen-haard-raaber-ingen-lytter - Altinget.dk: "Sociale medier har været en gave for demokratiet – 11 synspunkter fra Ytringsfrihedskommissionen" d. 2.5 2020 https://www.alinget.dk/artikel/sociale-medier-har-vaeret-en-gave-for-demokratiet-11-synspunkter-fra-ytringsfrihedskommissionen - DR.dk: "Historisk mange kvinder i Folketinget: 'Et glasloft er brudt'" d. 3.11 2022 https://www.dr.dk/nyheder/politik/folketingsvalg/historisk-mange-kvinder-i-folketinget-et-glasloft-er-brudt - Altinget.dk: "Hummelgaard og ordførere: Flere kvinder i politik kan gøre samfundet bedre" d. 31.8 2021 https://www.alinget.dk/arbejdsmarked/artikel/minister-og-partier-flere-kvinder-i-politik-kan-goere-samfundet-bedre - Menneskeret.dk: "DEBAT: Demokratiet lider, når kvinder flygter fra den offentlige debat" d. 9.3 2022 https://menneskeret.dk/nyheder/debat-demokratiet-lider-naar-kvinder-flygter-offentlige-debat - DR.dk: "Rekordmange kvinder skal være borgmestre. Men mænd dominerer stadigvæk i lokalpolitik" d. 18.11 2021 https://www.dr.dk/nyheder/politik/kommunalvalg/rekordmange-kvinder-skal-vaere-borgmestre-men-maend-dominerer - Kristeligt dagblad.dk: "Demokratiet er i tilbagegang i verden. Er dette autokratiets århundrede?" d. 13.5 2021 https://www.kristeligt-dagblad.dk/udland/er-dette-autokratiets-aarhundrede - Politiken.dk: "Joe Biden vil stoppe 15 års demokratisk tilbagegang i verden" d. 10.12 2021 https://politiken.dk/internationalt/art8521144/Joe-Biden-vil-stoppe-15-%C3%A5rs-demokratisk-tilbagegang-i-verden
Arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejde, mundtlige fremlæggelser pba. cases.

Forløb 4	Velfærdsstatens udfordringer
Forløbets indhold og fokus	Med udgangspunkt i SVM-regeringens reformer og de forskellige velfærdsstatsmodeller har eleverne arbejdet med de udfordringer som den danske velfærdsstat står overfor. Bl.a. øgede forventninger, global konkurrence og især de demografiske udfordringer. Efter eleverne havde undersøgt udfordringerne skulle de ved hjælp af forskellige strategier diskutere løsningsmuligheder.
Faglige mål	- Formidle indholdet i enkle modeller, tabeller og diagrammer med brug af digitale hjælpemidler. - Undersøge grundlæggende økonomiske sammenhænge med inddragelse af erhvervsmæssige forhold og diskutere aktuelle samfundsøkonomiske udfordringer. - Undersøge aktuelle politiske beslutninger, herunder betydningen af EU og globale forhold.
Kernestof	- Velfærdsprincipper, herunder stat, marked og civilsamfund - Globaliseringens og EU's betydning for den økonomiske erhvervsmæssige udvikling i Danmark. - Politiske partier i Danmark og politiske ideologier. - Kvantitativ og kvalitativ metode.
Anvendt materiale.	Anvendt tid: Ca. 15% af undervisningstiden. Anvendt materiale: - Brøndum og Hansen, "Luk samfundet op", kap 5 og 9 https://iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=376 - Hedegaard Jensen, "Samfunds-fag B", kap 7. https://samfunds-fagb.systime.dk/?id=136 Diverse artikler, TV-klip mv. Bl.a. - Danmarks Statistik: "Udgifter til sundhed" https://www.dst.dk/da/Statistik/emner/oekonomi/offentlig-oekonomi/udgifter-til-sundhed - Danmarks Statistik: "Folketal" (befolkningspyramide) https://extranet.dst.dk/pyramide/pyramide.htm - TV2.dk: "Her er hovedpunkterne i regeringsgrundlaget" d. 14.12 2022 https://nyheder.tv2.dk/politik/2022-12-14-her-er-hovedpunkterne-i-regeringsgrundlaget - Altinget.dk: "Farvel til velfærdsstaten – husk din forsikring" d. 14.11 2019 https://www.altinget.dk/arbejdsmarked/artikel/farvel-til-velfaerdsstaten-husk-din-forsikring - Mandagmorgen.dk: "Nordeuropas velfærdsstater bliver mere og mere ens" d. 22.6 2022 https://www.mm.dk/artikel/globaliseringen-goer-nordeuropas-velfaerdsstater-mere-ens - Videnskab.dk: "Omstridt studie: Asylansøgere er ikke en økonomisk byrde" d. 25.6 2018 https://videnskab.dk/kultur-samfund/omstridt-studie-asylansoegere-er-ikke-en-oekonomisk-byrde/ - Uniavisen.dk: "Valgkampen er for middelklassen, ikke de fattige" d. 27.10 2022 https://uniavisen.dk/valgkampen-er-for-middelklassen-ikke-de-marginaliserede/
Arbejdsformer	Klasseundervisning, mundtlige præsentationer, casearbejde i grupper, individuelt arbejde.

Forløb 5	SO1 –Skærmens magt
Forløbets indhold og fokus	I et tværfagligt SO-forløb med Dansk, Informatik og Matematik har eleverne arbejdet med digitalisering og herunder skærmens magt (især mobiltelefonernes magt). I forløbet har eleverne påtaget sig rollen som Center for Digital Dannelse og har udarbejdet hjemmeside med tilhørende oplysningskampagner. Samfunds-fag har især bidraget til at belyse skærmens magt i forhold til: 1. ”Bevidsthed om skærmens magt” – herunder betydningen for unges identitetsdannelse 2. ”Trusler på nettet” – herunder betydningen for demokratiet og ligestilling mellem kønnene 3. ”Alene hjemme på nettet” – herunder betydningen for børns socialisering
Faglige mål	- Behandle problemstillinger i samspil med andre fag - Demonstrere viden om fagets identitet og metoder - Undersøge sammenhænge mellem relevante baggrundsvariable og sociale og kulturelle mønstre. - Formulere samfunds-faglige spørgsmål og indsamle, kritisk vurdere og anvende forskellige materialetyper til at dokumentere faglige sammenhænge
Kernestof	- Politiske deltagelsesmuligheder, rettigheder og pligter i et demokratisk samfund, herunder ligestilling mellem kønnene. - Kvantitativ og kvalitativ metode
Anvendt materiale.	<u>Anvendt tid:</u> ca. 10% af undervisningstiden <u>Anvendt materiale:</u> Brøndum og Hansen, ”Luk samfundet op”, kap 2.1 og 3 https://iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=376 Diverse artikler TV-klip, databaser mv.
Arbejdsformer	Gruppearbejde, projektarbejde

Forløb 6	Dansk økonomi i en globaliseret verden
Forløbets indhold og fokus	I et tværfagligt forløb med International Økonomi har eleverne arbejdet med at forklare, hvordan man kan påvirke de samfundsøkonomiske mål via forskellige økonomiske styringsinstrumenter. Forløbet blev afsluttet med fokus på EU’s Indre Marked. Eleverne redegjorde for principperne bag Det Indre Marked og diskuterede økonomiske fordele og ulemper for husholdninger og virksomheder ved deltagelse i Det Indre Marked.
Faglige mål	- Undersøge aktuelle politiske beslutninger, herunder betydningen af EU og globale forhold. - Undersøge grundlæggende økonomiske sammenhænge med inddragelse af erhvervsmæssige forhold og diskutere aktuelle samfundsøkonomiske prioriteringer. - Behandle problemstillinger i samspil med andre fag.

Kernestof	- Globaliseringens og EU's betydning for den økonomiske og erhvervsmæssige udvikling i Danmark. - Det økonomiske kredsløb, økonomiske mål og økonomiske styringsinstrumenter.
Anvendt materiale.	Anvendt tid: ca. 10% af undervisningstiden Anvendt materiale: - Brøndum og Hansen, "Luk samfundet op", kap 8 https://iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=376 - Kureer, International Økonomi B, 25.3 https://iob.systime.dk/?id=1153 Diverse artikler TV-klip, databaser mv. - Danmarks Statistik: Statistikbanken https://www.statistikbanken.dk/statbank5a/default.asp?w=1280 - Multimedia Centre – Europa-Parlamentet: "Hvad er EU's Indre Marked?" https://multimedia.europarl.europa.eu/da/video/what-is-the-eu-single-market_B01-ESN-210406 - YouTube: "The ins and outs of the Single Market" https://www.youtube.com/watch?v=7Bg3Php6_Tc - Altinget.dk: "S vil have opgør med EU's frie bevægelighed: Det skaber mere ulighed" d. 4.12 2019 https://www.altinget.dk/eu/artikel/s-eus-frie-bevaegelighed-skaber-mere-ulighed - Berlingske.dk: "Hver dansker vinder 12.500 kr. om året på EU's indre marked" d. 21.5 2019 https://www.berlingske.dk/oekonomi/hver-dansker-vinder-12.500-kr.-om-aaret-paa-eus-indre-marked - Da.dk: "DA til Niels Fuglsang: Der er ikke behov for et opgør med den fri bevægelighed" d. 20.12 2019 https://www.da.dk/politik-og-analyser/eu/2019/da-til-niels-fuglsang-der-er-ikke-behov-for-et-opgoer-med-den-fri-bevaegelighed/ - Dst.dk: "Østeuropæere modvirker befolkningstilbagegang i landkommunerne" d. 30.9 2020 https://www.dst.dk/da/Statistik/nyheder-analyser-publ/Analyser/visanalyse?cid=41577 - Altinget.dk: "3F til DA: I forstår ikke alvoren af social dumping" d. 29.5 2019 https://www.altinget.dk/eu/artikel/3f-til-da-social-dumping-er-den-barske-virkelighed-for-arbejdere-i-danmark - Det Europæiske Råd: "EU's indre marked" https://www.consilium.europa.eu/da/policies/deeper-single-market/#programme
Arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejde, mundtlige præsentationer.